

افق‌های نوین تغییر جنس خواهان

مؤلف:

حسین رضا میرزایی

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۴۰۰

سرشناسه	:	میرزایی، حسین‌رضا، ۱۳۶۹ -
عنوان و نام پدیدآور	:	افق‌های نوین تغییر جنس‌خواهان/مولف حسین‌رضا میرزایی.
مشخصات نشر	:	تهران : آوای نور، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۲۳۶ص.: مصور.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۷۷۹-۷
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. [۲۳۲] - ۲۳۶.
موضوع	:	تراجنسیتی‌ها
موضوع	:	Transgender people
موضوع	:	تراجنسیتی‌ها -- ایران
موضوع	:	Transgender people -- Iran
رده بندی کنگره	:	۹/۷۷HQ
رده بندی دیویی	:	۷۶۸/۳۰۶
شماره کتابشناسی	:	۷۵۸۸۷۶۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ / شماره: ۶۶۴۸۰۸۸۲

افق‌های نوین تغییر جنس خواهان

مؤلف: حسین رضا میرزایی

ناشر: آوای نور

چاپ: اول ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۷۷۹-۷

همه حقوق برای ناشر و مؤلف محفوظ است. قیمت ۶۵۰۰۰ تومان

شهروندانی، مثل ما

این یادداشت را به عنوان پیشگفتار یا مقدمه‌ای بر کتاب «افق‌های نوین تغییرجنس خواهان» که در خصوص اختلال هویت جنسی است و توسط جناب آقای حسین رضا میرزایی نوشته شده، می‌نویسم. ایشان از زمان دانشجویی در مقطع کارشناسی رشته مددکاری اجتماعی در دانشگاه خوارزمی به این حوزه علاقمند بودند و پیگیری‌ها و تلاش‌های خوبی داشتند. بدون شک یکی از وظایف جامعه علمی پاسخگویی به نیازها و مطالبات علمی مرتبط می‌باشد تا افراد و کارشناسان و دانشجویان و... بتوانند با بهره‌گیری از تولیدات علمی شناخت خود را افزایش دهند. یکی از این موضوعات به اختلال هویت جنسی بر می‌گردد که با عناوین مختلف از آن یاد می‌شود موضوعی که بنا به دلایل مختلف فرهنگی و ... کمتر به آن پرداخته شده است. تعداد محدود منابع علمی مرتبط با آن خود گویای همین موضوع در کشور است. مرور بر مطالعات انجام شده نشان می‌دهد که وقتی از هویت جنسی صحبت می‌شود یعنی اینکه هویت جنسی در واقع به پنداره و درک ما از زن یا مرد بودن مان (بدون در نظر داشتن ظاهر فیزیکی زنانه یا مردانه) گفته می‌شود. در حقیقت اینکه ما خودمان را صرفنظر از اندام‌های مردانه یا زنانه چگونه می‌بینیم (زن یا مرد) هویت جنسی خواهد بود. وقتی از اختلال هویت جنسی صحبت می‌کنیم منظور بیشتر حالتی است که بین جنسیت پذیرفته شده فرد با هویت جنسی وی، تضاد و یا مغایرت ایجاد می‌شود. افرادی که

دارای اختلال هویت جنسی هستند نسبت به جنسیتی که دارند احساس ناراحتی و نارضایتی دارند و برای مثال تصور می‌کنند که زنی در قالب مرد هستند یا مردی در قالب زن. همین احساسات باعث می‌گردد که افراد دوست داشته باشند به مانند جنس مخالف رفتار کنند، لباس بپوشند و در فعالیتهای اجتماعی و ... مشارکت داشته باشند. این قبیل احساسات حتی اگر فرد اندامهای جنسی مردانه یا زنانه داشته باشد بازهم به قوت خود باقی می‌ماند. به عنوان فردی که از سال ۱۳۸۳ در سازمان برنامه و بودجه فعلی (مدیریت و برنامه‌ریزی سابق) کشور در ارتباط با این موضوع قرار دارم و بعدها که مسئولیت دفتر امور آسیب دیدگان اجتماعی سازمان بهزیستی کشور، دفتر امور آسیب‌های اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی را عهده‌دار بودم و هم در حوزه انجمن مددکاران اجتماعی ایران بر این باورم که در قبال این گروه از شهروندانمان در عرصه‌های مختلف سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی و اجرا غفلت شده و حتی گاهی اوقات با سیاست‌گذاری‌های نامناسب و بی‌تفاوتی و فرار از مسئولیت‌های قانونی در قبال آنان در حقیقت کوتاهی هم شد. لذا انتظار می‌رود اسناد و قوانین بالادستی و مرتبط در راستای ایفای حقوق شهروندی این افراد در حوزه‌های مختلف آموزشی (تحصیلی) شغلی، خانوادگی، بهداشتی و درمانی، حقوقی، فقهی، بیمه‌ای، نظام وظیفه و ... بازنگری شود. در صورت لزوم لایحه قانونی توسط دولت یا طرح قانونی توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی برای این موضوع تهیه و به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد. خاطرم هست سال ۱۳۸۸ پیش نویس این لایحه را در دفتر امور آسیب دیدگان اجتماعی بهزیستی کشور کار کرده بودیم.

در رشته‌های مختلف پزشکی و پیرا پزشکی و حرفه‌های یاورانه از قبیل مددکاری اجتماعی، روان‌شناسی، مشاوره و... دانشجویان نسبت به این افراد شناخت علمی پیدا کنند و مهارت‌های ارتباط و مداخله با آنان را بیاموزند. دستگاه‌های اجرایی نسبت به انجام وظایف قانونی خود در قبال آنان مسئولیت پذیر بوده و ساز و کار اداری خود را برای پاسخگویی به نیازها و مطالبات به حقشان را بازنگری و سازماندهی کنند. دسترسی‌شان به خدمات مورد نیاز تسهیل شود. گرچه برای پذیرش اجتماعی‌شان توسط خانواده‌ها و جامعه و سایر محیط‌های اجتماعی آگاه‌سازی شود. بسیار مهم است که نگرش منفی مردم به این قشر از جامعه که عمدتاً ناشی از عدم شناخت این موضوع است حتی توسط اعضاء خانواده تغییر کند. گرچه بر این باورم که تلاش افراد دارای اختلال هویت جنسی هم برای اثبات قابلیت‌های خود در این تغییر نگرش خانواده و مردم و حتی سیاستگذاران بسیار مهم است.

در پایان مجدداً از آقای حسین‌رضا میرزایی بابت تلاش‌شان برای تألیف این کتاب و دغدغه‌هایی که در این حوزه دارند سپاسگزاری می‌کنم.

دکتر سید حسن موسوی چلک

رئیس انجمن مددکاران اجتماعی ایران

تهران - اردیبهشت ۱۴۰۰

فهرست مطالب

۱۵	مقدمه
۲۳	فصل اول: از کودکی ام بزرگی ام را بشناس
۲۶	نقش مادر در تربیت کودکان
۲۷	مفهوم شناسی تربیت
۲۸	ضرورت تربیت کودک
۳۱	نقش پدر در تربیت کودک
۳۹	فصل دوم: هویت جنسی، بلوغ و رشد شناختی
۴۳	مراحل (نظریه) کلبرگ
۴۴	مرحله اول: برچسب زنی جنسیتی (حوالی ۳ سالگی)
۴۴	مرحله دوم: تثبیت جنسیتی (حوالی ۵ سالگی)
۴۵	مرحله سوم: پایداری جنسیتی (حوالی ۷ سالگی)
۵۶	بلوغ
۶۱	فصل سوم: تراجنسی‌ها؛ اختلال، بیماری یا ...؟؟؟
۶۱	اختلالهای روانی
۶۲	نوروز، سایکوز و تفاوت آنها
۶۳	مدل زیستی- روانی- اجتماعی
۶۴	نسخه ۳-DSM
۶۵	نسخه اصلاح شده ۳-DSM
۶۶	نسخه ۴-DSM
۶۶	نسخه ۵-DSM
۶۹	ملاک‌های تشخیصی ۵-DSM برای نارضایتی جنسی
۶۹	نارضایتی جنسی در کودکان
۷۰	نارضایتی جنسی در نوجوانان و بزرگسالان

فصل چهارم: مریم مُلک آرا؛ طلایه دار راه پر طمطراق..... ۷۳

فصل پنجم: تشخیص افتراقی و جهت گیری های جنسی..... ۸۱

تراجنسی ۸۱

خنثی ۸۴

الف: خنثی ظاهر ۸۴

ب: خنثی مشکل ۸۵

تفاوت اساسی ترنس سکشوالیسم و هرمافرودیسیم ۸۵

همجنسگرایان ۸۷

فصل ششم: چگونگی تشخیص نارضایتی جنسی در کودکان..... ۹۳

کودک نشانه هایی از رفتارهای جنس مقابل دارد ۹۴

مراحل و نشانه های اختلال در هویت جنسی ۹۸

مرحله اول: پیش درآمد ۹۸

مرحله دوم: مرحله حاد ۹۹

مرحله سوم: تلاش برای عمل تغییر جنس ۹۹

فصل هفتم: راه های درمان اختلالات هویت جنسی..... ۱۰۱

درمان اختلال هویت جنسی در کودکان ۱۰۲

درمان اختلال هویت جنسی در نوجوانان و بزرگسالان ۱۰۳

روان درمانی ۱۰۴

درمان هورمونی ۱۰۵

درمان جراحی ۱۰۵

فصل هشتم: تطبیق جسم یا عمل تغییر جنس؟؟؟..... ۱۰۷

جنس و جنسیت ۱۰۷

مفهوم شناسی عمل تغییر جنس ۱۱۱

افراد خواهان عمل تغییر جنس ۱۱۳

بیماران ذیل نباید تحت عمل جراحی تغییر جنس قرار بگیرند: ۱۱۷

چگونگی عمل جراحی تغییر جنس ۱۱۸

۱۲۰	ملاک تعیین جنسیت
۱۲۳	فصل نهم: جراحی تغییر جنس خواهان
۱۲۳	اقسام عمل تغییر جنس
۱۲۳	مبحث اول: عمل تغییر جنس در افراد سالم
۱۲۴	مبحث دوم: تغییر جنس در دوجنسی‌ها (هرمافروditها یا خنثی‌ها)
۱۲۵	مبحث سوم: تغییر جنس در افراد ممسوح
۱۲۵	مبحث چهارم: تغییر جنس در تراجنسی‌ها (ناراضیان جنسی)
۱۳۱	فصل دهم: راهنمای کاربردی برای والدین تراجنسی‌ها
۱۳۲	چه باید کرد؟
۱۳۷	فصل یازدهم: شرایط پس از عمل تغییر جنس برای دو جنس یکسان نیست
۱۴۳	فصل دوازدهم: دگر‌دییسی نقش‌ها و جهان بینی متفاوت
۱۴۳	زایش مجدد
۱۴۵	دگرگونی در دایره نقش‌های اجتماعی
۱۴۶	تغییر جنس خواهی پیامدهای متفاوتی برای دو جنس دارد
۱۴۹	فصل سیزدهم: نیازها و مطالبات تراجنسی‌ها
۱۴۹	بیمه
۱۵۰	خدمت سربازی
۱۵۲	مدرسه
۱۵۴	دانشگاه
۱۵۷	فصل چهاردهم: هنگامه‌های ابتلا به اختلال هویت جنسی
۱۵۷	خانواده‌ها؛ پذیرش یا طرد
۱۶۳	درماندگی اقتصادی
۱۶۵	ورود به چرخه بزهکاری و رفتارهای انحرافی
۱۶۷	هزینه‌های هنگفت پزشکی
۱۶۸	پرنده بی بال

۱۶۹	پزشکان زالو صفت
۱۷۱	ترس از افشای هویت پیشین
۱۷۲	نقاهت‌های پس از عمل جراحی
۱۷۴	نگاه معنادار و تحقیرآمیز مردم
۱۸۰	کم رنگ شدن سرمایه اجتماعی
۱۸۲	سرخوردگی جنسی
۱۸۳	افسردگی (جنبه روانشناختی)
۱۸۵	تخریب عزت نفس
۱۸۶	ازدواج با تراجنسی‌ها
۱۸۹	پایین آمدن کیفیت زندگی
۱۹۰	اضطراب اجتماعی
۱۹۱	گذشته، گذشته است
۱۹۲	مشکلات بین فردی
۱۹۴	تاب آوری
۱۹۶	مدارای اجتماعی

فصل پانزدهم: چه کنیم که جهان بهتری برای خود بسازیم؟..... ۱۹۹

۱۹۹	از ابراز هویت واقعی واهمه نکنید
۲۰۰	آماده پاسخ به سوالات باشید
۲۰۰	درباره کادر درمان و روانشناسان صاحب صلاحیت تحقیق کنید
۲۰۱	خانواده یک رکن اساسی در مسیر درمان است
۲۰۳	از ارتباط با جامعه تراجنسی‌ها نترسید
۲۰۴	به قوانین احترام بگذارید

فصل شانزدهم: متخصصان سلامت روان..... ۲۰۵

۲۰۵	روانپزشک
۲۰۶	روانشناس بالینی
۲۰۷	مددکار اجتماعی
۲۱۰	مشاور

۲۱۳فصل هفدهم: نظریه مشورتی اداره حقوقی
۲۱۴وضعیت حقوقی تغییر جنس
۲۱۷شرایط تغییر جنس
۲۲۲ممنوعیت مطلق
۲۲۸مشروعیت مطلق
۲۲۹مشروعیت مشروط
۲۳۲References

مقدمه

الهی مرا مدد کن تا دانش اندکم نه نردبانی
باشد برای فزونی تکبر و غرور، نه حلقه‌ای برای
اسارت و نه دست مایه‌ای برای تجارت؛
بلکه گامی باشد برای تجلیل از تو و متعالی
ساختن زندگی خود و دیگران...

همانطور که در کتاب **من پنهان** عنوان کردم، موضوع تراجنسی‌ها پروژه تمام عمر من است و در تمام عمر تحصیلی خویش، از هیچ کوششی در راستای فرهنگ سازی صحیح، زدودن انگ‌های اجتماعی، تولید محتوا و مطالب کاربردی در این زمینه دریغ نخواهم کرد؛ همواره تحقیق و تفحص می‌کنم، آموزش می‌دهم و قلم زنی می‌کنم. کتاب حاضر تحت عنوان **افق‌های نوین تغییرجنس خواهان**، گامی رو به جلو و افق نوین از پدیده مدرن و نوظهور است؛ کتاب مزبور با بیانی علمی، نگرشی جامع و در پاسخ به پرسش‌ها و نقد و بررسی‌های کتاب **من پنهان** به نگارش درآمده است. این دو کتاب به بخش زیادی از پرسش‌های حرفه‌های یاورانه، جامعه تراجنسی‌ها و خانواده‌های درگیر با این موضوع را پاسخ می‌دهد.

یکی از چالش برانگیزترین پدیده‌های اجتماعی در جهان امروز، حضور افرادی است که در دسته‌بندی کلیشه‌ای و سنتی مرد و زن نمی‌گنجند. این گروه تحت عناوین مختلفی همچون تراجنسی، تبدیل خواهی جنسی، تغییرجنس خواهی یا دگرجنس باوری نامگذاری می‌شوند. اکنون

که تعداد این افراد هم کم نیست و در سال‌های اخیر آهنگ شیوع قابل ملاحظه‌ای داشته است. در حالی که بسیاری از مردم این پدیده را انحراف قلمداد می‌کنند، پزشکان با اتکا به قدرت مافیایی آن را بیماری می‌دانند که باید درمان شود، در این میان رویکرد حرفه‌های یاورانه به این موضوع نگاه حمایتی و بازتوانی است که در نوع خود در خور توجه است.

ترنس سکشوال‌ها از این طرز تلقی و دیدگاه‌های بدوی گذشته است که آنها را تسخیر شدن توسط شیاطین و ارواح می‌دانستند. قرن ۲۱ سرآغاز طرح این مفهوم بود که تغییرجنس خواهی پدیده‌ی نوظهوری است که نیازمند درمان و مراقبت انسانی است.

ترنس سکشوالیسم یک اختلال در هویت جنسی است که در آن فرد به طور قطع و یقین باور دارد که جنس روانی‌شان با جنس آناتومی آنها در تضاد است. به عبارتی، ترنس سکشوالیسم به یک ناسازگاری قابل توجه بین جنسیتی که فرد در طول زندگی تجربه می‌کند و جنسیتی که مختص به زمان تولد اوست اشاره دارد. این موضوع پدیده‌ای است که افراد مبتلا را دچار سردرگمی می‌کند و آنها را از پذیرش و ارائه مسئولیت‌ها، حقوق و امتیازات اجتماعی محروم می‌دارد چرا که جامعه اغلب از پذیرش آنها پرهیز می‌کند و همین موضوع سبب می‌شود که مسیر زندگی فرد دگرگون شود و مشکلات فراوانی را در زمینه‌های مختلف ایجاد کند؛ مشکلات روانشناختی‌ای همچون احساس یأس، اضطراب و افسردگی.

با وجود اینکه افراد دارای اختلال هویت جنسی بخشی از بدنه‌ی جامعه ما را تشکیل می‌دهند اما نه تنها برای مردم عادی بلکه برای جامعه علمی و دانشگاهی کشور نیز چندان نام آشنا و شناخته شده نیستند. از طرف

دیگر افرادی که با این مقوله آشنایی دارند و هنر قلم زنی در این حوزه را دارند تابوی حرف زدن حول موضوع، آنها را دچار غفلت از این قشر آسیب پذیر نموده است.

تراجنسی‌ها اغلب با عدم پذیرش از سوی والدین، خانواده و جامعه مواجهند و این عدم پذیرش و طرد از سوی محیط و اجتماع در جامعه ایران به دلایل فرهنگی نیز می‌تواند بیشتر هم باشد. این افراد قربانیان ساختارهای فکری حاکم بر تعاملات اجتماعی هستند که در دوران زندگی خود مشکلات فراوانی را تحمل می‌کنند. کاهش امنیت روانی- اجتماعی، طرد اجتماعی، افزایش احساس آسیب پذیری در افراد و محرومیت از حقوق و امتیازات اجتماعی از جمله این مشکلات است. این شرایط زیست همانطور که به منبع بحران هویت تبدیل می‌شود، وجود جامعه‌ای امن و به دور از تنش و انحرافات را نیز غیر ممکن می‌سازد، بنابراین می‌طلبند این موضوع از زوایا و ابعاد گوناگون مطالعه شود. تغییرجنس خواهان از سنین زیر سه سال رفتارها و گرایش‌های جنس مخالف را از خود بروز می‌دهند و در همان هفت سال نخست زندگی، وجود نوعی اختلال در فرایند پایداری هویت جنسی بر خانواده و اطرافیان محرز است اما در شرایط فرهنگی و بستر اجتماعی است که اختلال در هویت جنسیتی پدید می‌آید، بر پیچیدگی و شدت مشکلات آنان می‌افزاید و آنان را از دسترسی به منابع و مزایای اجتماعی محروم می‌کند. دگرجنسیت جوها خودشان را افرادی توصیف می‌کنند که از جامعه منزوی شده‌اند و نیازهای هیجانی اساسی‌شان با مشکل مواجه شده است. به زعم فلسکراد، گروه اجتماعی تراجنسی‌ها به سبب نمایش رفتارها و قضاوت‌های غیر متعارف مردم با مشکلاتی چون بیماری، مرگ زودرس و کاهش بیشتر

کیفیت زندگی در مقایسه با سایر گروه‌های اجتماعی روبرو می‌شوند. این صاحب‌نظر، آسیب‌پذیری این گروه را با نبود منابع در دسترس، تبعیض، منزوی شدن و محرومیت از حقوق انسانی در مدرسه، اشتغال، مسکن و دسترسی به مراقبت‌های بهداشتی مرتبط می‌داند.

مسئله عمده‌ی دیگر تغییرجنس خواهان این است که وجود تابوهای فرهنگی، نگاه کلیشه‌ای و تنگ‌نظرانه، سوگیری‌های شناختی و آگاهی نداشتن از این افراد سبب می‌شود آنها از دایره‌ی تعامل با اعضای خانواده طرد شوند؛ به طوری که این وضعیت تمامی ساخت ذهنی و انسانی آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد و هویتی را برای این گروه خلق می‌کند که حاصل آن برهم خوردن آرامش روانی، انزوا و کناره‌گیری از بافت جامعه است. از اینرو، از روابط صمیمانه با اعضای خانواده، دوستان و آشنایان فاصله گرفته و با تقلیل سرمایه اجتماعی مواجه می‌شوند. در این بین، محدودیت روابط اجتماعی و گاه ناکارآمد و طرد از سوی شبکه‌ی اجتماعی، آنها را در برابر مسائل روانی و اجتماعی آسیب‌پذیر می‌کند. بخشی از ریشه‌ی فشارهای اجتماعی و شرایط رنج‌آور هویت تراجنسی‌ها نیز تا حدودی در عقاید و کلیشه‌های جنسیتی وجود دارد؛ یعنی مجموعه‌ی سازمان یافته‌ای از باورها درباره‌ی زنان و مردان در هر جامعه. کلیشه‌هایی که از طریق روند جامعه‌پذیری از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شوند.

تجارب بالینی نگارنده نشان می‌دهد آسیب‌های روانی و اجتماعی عدیده‌ای که تغییرجنس خواهان با آن مواجه هستند، ریشه در هنجارهای فرهنگی، کلیشه‌های جنسیتی و تفکرات قالبی دارد و تعدیل و اصلاح آنها نیاز به اصلاح نگرش‌های فرهنگی دارد که در طی سالیان طولانی نزد افراد و به تعبیر یونگ در ناهشیار جمعی نهادینه شده است.

بنابراین به نظر می‌رسد از طریق امر فرهنگ سازی می‌توان تفسیرهای نامناسب و تعابیر منحرفانه از تغییرجنس خواهان را تعدیل و نگرش‌های واقع‌بینانه‌تر و مسالمت آمیزتری را جایگزین آن کرد؛ در این میان نقش آموزش و پرورش و رسانه‌ها بسیار پررنگ است و این دو مقوله نقش محوری را در ارائه عناصر فرهنگی راستین به افراد جامعه دارند. آموزش به خانواده‌ها و جامعه و تهیه برنامه‌های رسانه‌ای، در تغییر نگرش و جایگزین کردن افکاری انسانی‌تر و معتدل‌تر درباره ماهیت تغییرجنس خواهان در کاهش مشکلات آنان مؤثر و راهگشا خواهد بود.

تغییرجنس خواهان بعد از عمل جراحی نیز اوضاع زندگی بر کامشان نیست چه بسا حیات مسالمت آمیز بر آنها به سرابی دست نیافتنی جلوه نماید. مهم‌ترین شکایت‌های تی اس‌ها پس از جراحی شامل فقدان شریک جنسی، کاهش تماس‌های اجتماعی (عدم پذیرش اجتماعی)، تغییر الگوهای ارتباطی با برخی از دوستان و اعضای خانواده است.

مشکلات و مسائل افراد دگرجنس خواه در سال‌های اخیر به یکی از معضلات جدی در جامعه تبدیل شده است، این افراد به علت فشارهای موجود در پیرامون خود برای پیروی از نقش‌های جنسیتی متعارف اغلب زندگی متفاوتی را می‌گذرانند چرا که در جوامعی با فرهنگ‌های متفاوت مانند ایران، یک فرد راغب است بیش از هر چیز خود را از طریق ظاهرش به اجتماع معرفی نماید و چنین رویکردی برای تغییرجنس خواهان به دلیل نوع نگاه جامعه، وضعیت دشواری را رقم می‌زند؛ زیرا واکنش‌های اجتماعی منفی به این افراد در سطح تمام جوامع بسیار گسترده است. غالباً آنها تمایز قابل توجهی را نسبت به بقیه اعضای جامعه تجربه می‌کنند، زیرا جنسیت متفاوتی را نسبت به چیزی که توسط فرهنگشان از

آنها انتظار می‌رود، دارند. خیلی از افراد جامعه درک درستی از این اختلال و موارد مرتبط با آن را ندارند و اغلب از این افراد به عنوان فرد بزهکار و یا شخصی که جایگاهی در اجتماع ندارند یاد می‌کنند. اغلب مشکلات این افراد از درک و قضاوت نادرست، عدم حس همدلی اطرافیان و حمایت‌های عاطفی و احساسی آنها نشأت می‌گیرد. از طرفی دیگر، پیرو واکنش منفی جامعه، خانواده این‌گونه افراد ترجیح می‌دهند فرزندشان طرد شود و یا به دلایلی از بین برود تا اینکه عمل تغییر جنس انجام بدهد. در محیط مدرسه نیز این افراد از سوی همکلاسی‌ها مورد اذیت و تمسخر واقع گردیده و در پاره‌ای موارد نیز مورد آزار جسمی و جنسی قرار می‌گیرند. واقعیت این است که تراجنسی‌ها عموماً در نزدیک‌ترین روابط زندگی خود- با والدین خود- نیز ناراحت و دچار مشکل هستند و این در حالی است که اگر محیط تغییرجنس خواهان همراه و یاری رسان باشد و نیازها و مشکلات آنها به شکل تخصصی و با نگاه انسانی مورد بررسی قرار گیرد و رفع شود، آنها فرایند عمل تغییر جنس را با سهولت بیشتری سپری می‌کنند و سازگاری بهتری خواهند داشت؛ بنابراین معقولانه است این موضوع را بخشی از مسائل انسانی بدانیم.

یکی دیگر از مشکلات پیش‌رو هزینه‌های درمان این افراد است که گاهی از توان یک انسان در طبقه متوسط خارج بوده و این پروسه توسط بیمه‌های اجتماعی و درمانی تأمین نمی‌شود.

بررسی‌های انجام شده حاکی از آن است که از جهت قانونی تاکنون اقدام قابل ملاحظه‌ای در زمینه‌ی تصویب قوانین حمایتی از جامعه تراجنسی‌ها و قانونمند کردن شرایط عمل تغییر جنس انجام نشده است، به همین خاطر خلاً قانونی شدیداً آشکار و ملموس است.

اکنون می‌توان امید داشت که با یاری کتاب فروشی‌ها، روزنامه‌ها و مجلات و حتی صدا و سیما این کتاب بتواند در چند سال به گونه‌ای جدی، ژرف و فراگیر دیدگاه نوین علمی روانشناسی و حرفه‌های یاری رسان را جایگزین اندیشه‌های خرافی نماید و به جای تکیه بر آموزه‌های غیر علمی و بازاری با شناخت و بینشی دانش مدارانه به تعامل، تولید محتوا، برنامه ریزی و سیاستگذاری بپردازد.

نکته آخر را خطاب به ترنس‌ها و تمام کودکانی می‌نویسم که در عصر جهانی شدن و انفجار اطلاعات، در دنیایی که بشر منحط‌ترین دوران زندگی خویش را سپری می‌کند؛ من از شما و تمام کسانی که برای بدست آوردن هویت واقعی خویش، مبارزه می‌کنند پوزش می‌طلبم؛ قطعاً دنیا به شما بدهکار است و شما از دنیا و جامعه متخصمین طلبکار. تمام کودکانی که مظلومانه انکار شدند، طرد شدند، آزار دیدند، کتک خوردند و در کوره راه‌های زندگی فراموش شدند، در کمال ادب و احترام سر تعظیم فرود می‌آورم. اما بدانید که در این دنیای بی رحم، مددکاران اجتماعی سنگ صبور شما هستند، با شادی‌های شما لبشان خندان و در روزهای تاریک شما غم بر قلبشان سایه می‌اندازد. امید که همه شما ما را ببخشید و حلالمان کنید.

امیدوارم همانقدر که من از نوشتن این کتاب لذت می‌برم، شما از خواندن آن لذت ببرید و امید دارم منبع یادگیری بیشتر و روشن‌گر اذهان شما باشد.

کتاب حاضر همانند کتاب من پنهان، برای تمام گروه‌های حرفه‌ای، خانواده‌ها، اهل کتاب و کتابخوانان قابل استفاده است. با این حال، عاری از ایراد نیست و هر گونه پیشنهاد و نقد منصفانه و سازنده را با دیده منت

می‌پذیرم. امید که همه ما به مسئولیت انسانی و تعهد خطیر حرفه‌ای خویش پایبند باشیم.

بر خود لازم می‌دانم از استاد شاخص و یکه تاز مددکاری اجتماعی، آقای دکتر سید حسن موسوی چلک ریاست محترم انجمن مددکاران اجتماعی ایران که علاوه بر دست نوشته ارزشمندشان که موجب اعتبار بخشی و غنای علمی کتاب شدند، از تلاش‌های ستودنی وی در عرصه کاهش معضلات اجتماعی کمال تشکر و قدردانی را دارم. ایشان همواره الگوی ما و سمبل یاری رسانی صادقانه برای تمام اقشار جامعه هستند. همچنین از دوست و همکار خوبم سرکار خانم سیده اعظم موسوی، مددکار اجتماعی توانمند که در سال‌های اخیر، حامی، مشوق و پشتیبانم بودند، خالصانه سپاسگزارم.

حسین رضا میرزایی^۱

مددکار اجتماعی و روانشناس بالینی

زمستان ۱۳۹۹

^۱ Email: hoseinrezasocialworker@yahoo.com .۰۹۱۰۹۲۵۵۶۱۳ ----